

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΗ

«Ένα βιβλίο-έκκληση για δράση, προς όλους όσοι ενδιαφέρονται για το μέλλον της Ευρώπης και της δημοκρατίας» χαρακτηρίζει το νέο βιβλίο της **Αννας Διαμαντοπούλου** «Από το Ντεσεβό στο drone» (εκδόσεις Πατάκη) στον πρόλογο του ο **Ζοζέπ Μπορέλ**. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, ως πολιτικό πρότζεκτ, είναι περισσότερο απαραίτητη από ποτέ, αλλά οφείλει να ανανεωθεί και να προσαρμοστεί στη νέα εποχή, τονίζει ο ύπατος εκπρόσωπος της ΕΕ για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Το ίδιο, προσθέτει, πρέπει να κάνουν και τα παραδοσιακά κόμματα, τα οποία είναι δημιουργήματα του 19ου αιώνα με προγράμματα του 20ού, ενώ την ίδια στιγμή καλούνται να δώσουν λύσεις σε προβλήματα του 21ου.

Αυτή τη θεμελιώδη αντίφαση της εποχής μας, που δεν αφορά μόνο τα κόμματα αλλά και τις επιχειρήσεις, τα συνδικάτα και άλλες οργανωμένες δομές της κοινωνίας, επιχειρεί να αποκρυπτογραφήσει η κυρία Διαμαντοπούλου εστιάζοντας σε μεγάλα ζητήματα, όπως είναι οι διεθνείς συμμαχίες, η επιρροή της Κίνας στον σύγχρονο κόσμο, η τεχνολογική επανάσταση, το Μεταναστευτικό.

«Ισχυρή Ευρώπη ή χάος»

Η θέση της πρώην επιτρόπου της ΕΕ διατυπώνεται ευθέως στον τίτλο του δεύτερου κεφαλαίου «Ισχυρή Ευρώπη ή χάος». «Οφείλουμε», γράφει, «να διαφυλάξουμε ως κόρη οφθαλμού τη συμμετοχή μας στην ΕΕ, αλλάζοντας όμως τον ρόλο μας μέσα σε αυτήν. Αυτή τη στιγμή αποτελούμε ακόμη “αντικείμενο” αποφάσεων και ανήκει στη σημερινή γενιά το καθήκον να αναπτύξει και να αξιοποιήσει η Ελλάδα τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, ώστε να μεταβληθεί σε “υποκείμενο” των πολιτικών, σε μια χώρα που ασκεί επιρροή και γίνεται σεβαστή στο πλαίσιο αυτό. Αξίζει να δούμε εδώ το παράδειγμα της Ολλανδίας. Πρόκειται για μια μικρή χώρα με ισχυρούς θεσμούς, πολύ υψηλού επιπέδου πανεπιστήμια, εξαγωγική οικονομία και προτεσταντική κουλτούρα, όλα στοιχεία που της έχουν επιτρέψει να διεκδικεί σήμερα τον ρόλο της Μεγάλης Βρετανίας στην ΕΕ μετά το Brexit (και να “αναγκάζεται”, τρόπον τινά, να γίνει διάδοχος μιας τεράστιας εμπορικής αυτοκρατορίας)». «Εάν δεν επιτύχουμε γρήγορα όλοι οι λαοί τις θεσμικές αλλαγές που απαιτούνται, εκτιμώ ότι η ΕΕ θα πρέπει να προχωρήσει με “αυτούς που θέλουν και μπορούν”, παρέχοντας απλώς βοήθεια σε “αυτούς που θέλουν αλλά δεν μπορούν”».

Η Ελλάδα δεν μπορεί να αρκείται στη συμμετοχή της στην ΕΕ, χρειάζεται να πάρει στρατηγικές αποφάσεις για το μέλλον της, οι οποίες απαιτούν ευρείες συναινέσεις. «Η Ελλάδα έχει ένα κλειστό εκπαιδευτικό σύστημα και μια σχετικά κλειστή οικονομία, αφού και στις δύο περιπτώσεις τα κλειδιά ανήκουν στο κράτος. Στην ουσία, η σύγκρουση των πολιτικών δυνάμεων διεξάγεται σε αυτό το πεδίο του ανοικτού-

Η Άννα Διαμαντοπούλου στο νέο της βιβλίο «Από το Ντεσεβό στο drone» καταγράφει τις προκλήσεις της ΕΕ και της Ελλάδας στη νέα εποχή

Αναζητώντας το Ντεσεβό του... 21ου αιώνα

κλειστού: πουλί ή σπριδί, με τη διαφορά ότι εδώ το σπριδί δεν κρύβει κανένα μαργαριτάρι. Το “κλείσιμο”, η εσωστρέφεια χωρών, κοινωνιών και ατόμων λόγω της πανδημίας, θα αφήσει το αρνητικό αποτύπωμά του και τις συνέπειές του. Το μέλλον ανήκει σε αυτούς που ανοίγονται στα πέλαγα. Με προετοιμασία και στόχευση, αλλά και με ανοικτά μυαλά, θεσμούς και συστήματα».

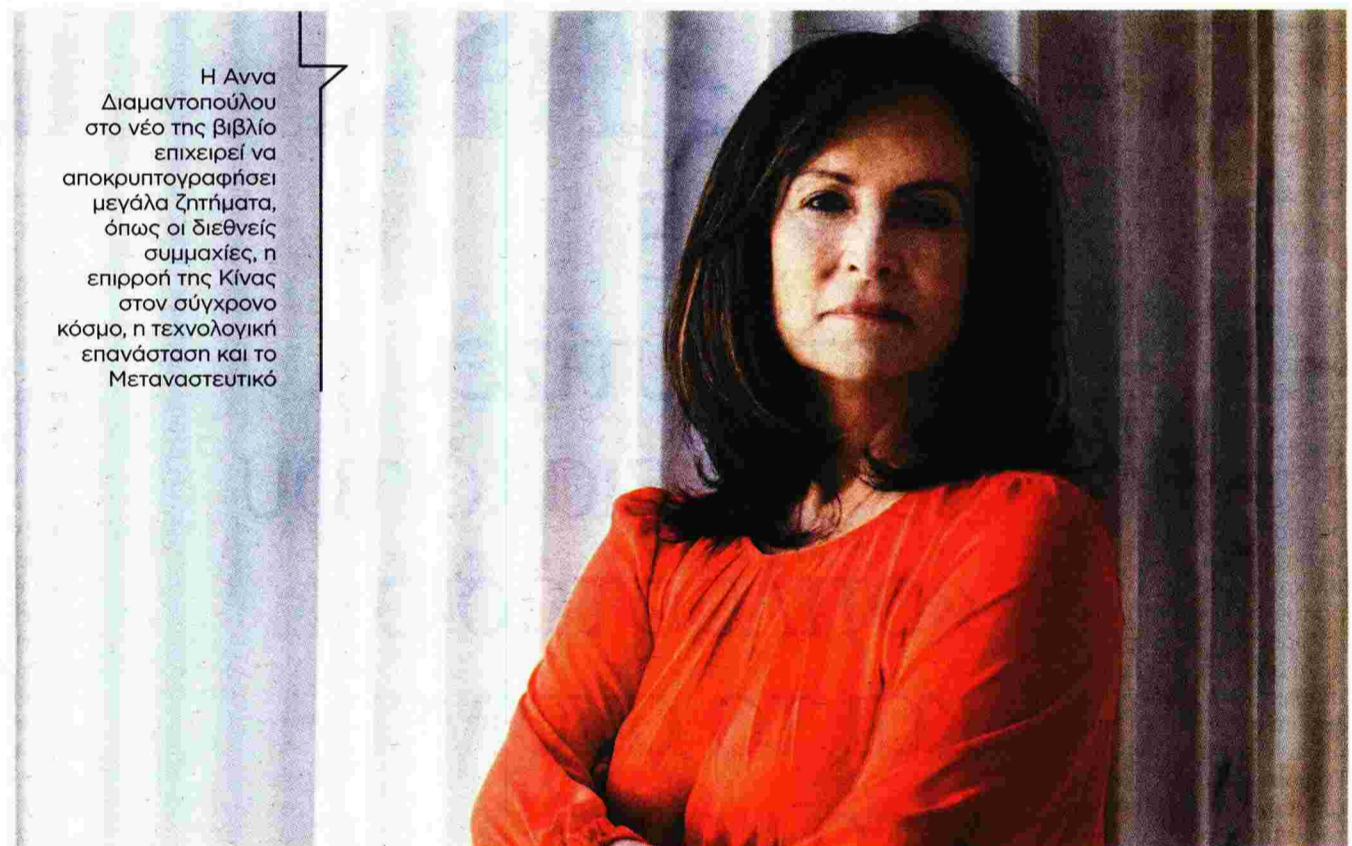
Η 4η Βιομηχανική Επανάσταση αλλάζει μέτρα με τη μέρα τα πάντα. «Οι αλλαγές δεν είναι απλώς τεχνολογικές. Αφορούν θεσμούς, νόμους και κώδικες δεοντολογίας. Πρόκειται για αλλαγές που δεν περιμένουν κανέναν.

Ούτε χώρες ούτε επιχειρήσεις ούτε άτομα. Γι’ αυτό και το μεγάλο στοίχημα για τις κυβερνήσεις είναι να οδηγήσουν τις χώρες τους με ταχύτητα, γνώση, διορατικότητα και σιδερένια βούληση στη νέα εποχή, προς όφελος των ανέργων, των εργαζομένων και της νέας γενιάς».

Η ενεργειακή συμμαχία

«Η Ελλάδα, εκμεταλλευόμενη τη στρατηγική της θέση, μπορεί να παίξει κομβικό ρόλο στο θέμα των ενεργειακών δικτύων, με τα λιμάνια της, και με την πολιτική διαχείριση του Προσφυγικού. Η ενεργειακή συμμαχία

με χώρες στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο είναι μείζονος σημασίας. Η Cosco, μεταξύ άλλων, μεταφέρει εδώ έτοιμα προϊόντα αλλά και χιλιάδες εξαρτήματα που κινούνται προς τα εργοστάσια της Κεντρικής Ευρώπης, στην Τσεχία και στη Σλοβακία, όπου και συναρμολογούνται. Ωστόσο, μια παράμετρος που θα πρέπει να ληφθεί εδώ υπόψη είναι ότι σε λίγα χρόνια τα εξαρτήματα των διαφόρων προϊόντων θα παράγονται με τους 3D printers, τους λεγόμενους εκτυπωτές τριών διαστάσεων. Αυτό θα αλλάξει τα δεδομένα τόσο για τα εργοστάσια παραγωγής όσο και για τη ναυτιλία, που δεν θα μεταφέρει πλέον τον τεράστιο όγκο των κοντέινερ που μεταφέρει σήμερα. Για παράδειγμα, η Κίνα θα οργανώνει την παραγωγή ενός κινητού τηλεφώνου και θα στέλνει τα σχέδια παραγωγής των εξαρτημάτων στους 3D printers, εξοικονομώντας έτσι χρόνο και χρήματα. Τα δικά μας λιμάνια, λοιπόν, που βρίσκονται μεταξύ Δύσης και Ανατολής, θα πρέπει να ενσωματωθούν παράλληλα στον σχεδιασμό αυτών των νέων τρόπων παραγωγής, της 4ης ΒΕ. Κάτι τέτοιο θα άλλαζε τη θέση και την ιαχού της χώρας μας και θα βοηθούσε και στη διαχείριση του ενεργειακού, αλλά ακόμα και του προσφυγικού ζητήματος».

Η Άννα Διαμαντοπούλου στο νέο της βιβλίο επιχειρεί να αποκρυπτογραφήσει μεγάλα ζητήματα, όπως οι διεθνείς συμμαχίες, η επιρροή της Κίνας στον σύγχρονο κόσμο, η τεχνολογική επανάσταση και το Μεταναστευτικό

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ

Οι μετανάστες, η ενσωμάτωση και τα εμπόδια

Το Προσφυγικό είναι ένα ζήτημα πολυσύνθετο που έχει διαταράξει τις ισορροπίες στην Ευρώπη. «Για την κοινή γνώμη σήμερα έχει τα χαρακτηριστικά απειλής και απαιτούνται πολιτική επεξεργασία και συγκεκριμένες ενέργειες για να μετατραπεί στην ευκαιρία που όλοι χρειαζόμαστε. Η Ευρώπη σήμερα όχι μόνο δεν είναι έτοιμη για κάτι τέτοιο, αλλά κινδυνεύει εξαιτίας του Μεταναστευτικού να βιώσει τραυματικά τις συγκρούσεις που ήδη σοβούν μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών, αλλά και στο εσωτερικό των κοινωνιών τους».

Η Ευρώπη γερνάει και θα είχε όφελος από μια δημογραφική ένεση. Πόσο εύκολη όμως είναι η ενσωμάτωση των μεταναστών στον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής; «Σήμερα, σε πολλά αστικά κέντρα σε χώρες της ΕΕ, υπάρχουν πόλεις με άλλες “πόλεις” στο

Το εξώφυλλο του νέου βιβλίου της Άννας Διαμαντοπούλου με τίτλο «Από το Ντεσεβό στο drone»

εσωτερικό τους. Μια ευρωπαϊκή μεγαλούπολη με μια αραβική ή τουρκική ή ασιατική πόλη στο εσωτερικό της. Διαφορετικές κοινωνότητες, με κοινή καταγωγή και θρησκεία, οι οποίες αστυνομεύουν και καταπιέζουν τα μέλη τους (και κυρίως τις γυναίκες). Πολλές από αυτές τις κοινωνότητες, αντί να βοηθούν στην ενσωμάτωση των μελών τους στη χώρα υποδοχής, τα ωθούν σε όλο και μεγαλύτερη προσκόλληση και υπακοή στην κουλτούρα και στους νόμους που έχουν φέρει μαζί τους». Η κυρία Διαμαντοπούλου παραθέτει μια προσωπική της εμπειρία από την εποχή που ήταν επίτροπος και στο πλαίσιο

του χαρτοφυλακίου της είχε δημιουργήσει μια ομάδα από μουσουλμάνες γυναίκες, οι οποίες είχαν γεννηθεί στην Ευρώπη αλλά είχαν διαφορετική καταγωγή. «Μορφωμένες γυναίκες όλες. Η βασική μας λογική ήταν να μπορέσουμε να περιγράψουμε την ταυτότητα της ευρωπαϊκής μουσουλμάνας. Δεν μπορέσαμε, δεν καταλήξαμε κάπου. Και το βασικό ζήτημα στο οποίο δεν καταφέραμε να συμφωνήσουμε είναι πώς αντιδρά ο/η μουσουλμάνος/α πολίτης όταν συγκρούεται η θρησκευτική επιταγή με την οποία έχει διαπαιδαγωγηθεί με τον νόμο του κράτους στο οποίο βρίσκεται. Τι υπερισχύει;».

